श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Sem_6)	प्रश्नपत्र-५	गुणाः - ७०
विषयः - पुराणेतिहासः	(Old_Syllabus)	समयः - ११:०० तः ०२:००
दिनाङ्कः - २२-०४-२०१६	सन्दर्भग्रन्थः -श्रीमद्भागवतम् (अष्टमस्कन्धः), मार्कण्डेयपुराणम्	

युनिट-१

प्रश्नः -१ कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भं व्याख्या कार्या । ०८

(१) आकूत्यां देवहूत्यां च दुहित्रोस्तस्य वै मनोः ।
धर्मज्ञानोपदेशार्थं भगवान् पुत्रतां गतः ॥

(२) देव देव महादेव भूतात्मन् भूतभावन ।
त्राहि नः शरणापन्नांस्त्रैलोक्यदह्नाद् विषात् ॥

(३) नाहं परायुर्ऋषयो न मरीचिमुख्या जानन्ति यद्विरचितं खलु सत्त्वसर्गाः ।
यन्मायया मुषितचेतस इश दैत्य मर्त्यादयः किमुत शश्वदभद्रवृत्ताः ॥

प्रश्नः -२ कस्याप्येकस्य सविस्तरं वर्णनं क्रियताम् । ०८

(१) गजेन्द्रमोक्षकथा । *(२) मन्वन्तरवर्णनम् ।*

प्रश्नः -३ प्रदत्तविषयेभ्यः द्वयोः टिप्पणी लेख्या । ०४

(१) शङ्करस्यविषयानम् । *(२) देवासुरयोर्युद्धम् ।*
(३) भगवता धृतः मोहिनी अवतारः । *(४) गजेन्द्रेण कृता भगवत्स्तुतिः ।*

प्रश्नः -४ अधोदत्तेभ्यः पञ्चानाम् एकैक वाक्येन उत्तरं दत्त । ०५

(१) कस्य मनोः वंशविस्तारं परीक्षित् श्रुतवान् ?
(२) आकूतिः कस्य पुत्रः ?
(३) भगवतः कपिलस्य वर्णनं शुकदेवः पूर्वं कुत्र कृतवान् ?
(४) मनुः तपस्तप्तुं सुनन्दया सह कुत्र गतः ?
(५) अष्टमस्कन्धे कति अध्यायाः ?
(६) राजा परीक्षित् किं व्रतमादाय कथां श्रृणोति ?
(७) क्षीरसागरे कः पर्वतः आसीत् ?

युनिट-२

प्रश्नः -५ ससन्दर्भं कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्या विधेया । ०८

(१) एष विप्रबलोदर्कः सम्प्रत्यूर्जितविक्रमः ।
तेषामेवापमानेन सानुबन्धो विनङ्क्ष्यति ॥

(२) गृहेषु येष्वतिथयो नार्चिताः सलिलैरपि ।
यदि निर्यान्ति ते नूनं फेरुराजगृहोपमाः ॥

(३) अवतारो हरेर्योऽयं कीर्तयेदन्वहं नरः ।
सङ्कल्पास्तस्य सिद्ध्यन्ति स याति परमां गतिम् ॥

प्रश्नः -६ कस्याप्येकस्य सारं लिखत । ०८

(१) कश्यपेन अदितिं प्रति प्रोक्तः पयोव्रतोपदेशः ।

(२) भगवतः मत्स्यावतारकथा ।

प्रश्नः -७ कस्याप्येकस्य टिप्पणी लेख्या । ०२

(१) वामानावतारः । *(२) बलियज्ञप्रसङ्गः ।*

प्रश्नः -८ अधस्तनेभ्यः द्वयोः एकैकवाक्येन उत्तरं यच्छत । ०२

(१) वैवस्वतमनोः कियन्तः पुत्राः आसन् ?

(२) शुकदेवः परीक्षितं कतिमन्वन्तरकथां सुश्राव ?

(३) सूर्यपत्न्याः नाम किमासीत् ?

(४) अदितिः कस्य पत्न्यासीत् ?

युनिट-३

प्रश्नः -९ ससन्दर्भं कयोश्चित् द्वयोः व्याख्या कार्या । ०८

(१) यदभूच्छाम्भवं तेजस्तेनाजायत तन्मुखम् ।
याम्येन चाभवन् केशा बाहवो विष्णुतेजसा ॥

(२) गर्ज गर्ज क्षणं मूढ मधु यावत्पिबाम्यहम् ।
मया त्वमि हतेऽत्रैव गर्जिष्यन्त्याशु देवताः ॥

(३) दारिद्रयदुःखभयहारिणि का त्वदन्या सर्वोपकारकारणाय सदाऽऽर्द्रचित्ता ।
एभिर्हतैर्जगदुपैति सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय पापम् ॥

प्रश्नः -१० कस्याप्येकस्य वर्णनं कुरुत । ०८

(१) शक्रादिदेवैः कृता भगवत्याः स्तुतिः । *(२) देव्याकृतः चण्डमुण्डवधः ।*

प्रश्नः -११ अधस्तनेभ्यः द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४

(१) देवैः कृता नारायणी स्तुतिः । *(२) रक्तबीजवधः ।*

(३) देव्याः माहात्म्यम् । *(४) देव्या निहताः राक्षसाः ।*

प्रश्नः -१२ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५

(१) सावर्णिको नाम मनुः कस्यांशात् भविष्यति ?

(२) वैश्यः किं सूक्तं जपन् तपस्तेपे ?

(३) देवी सकलां बाधां कदा नाशयति ?

(४) सकलानभीष्टकामान् देवी कदा ददाति ?

(५) हविर्भुजः के सन्तु ?

(६) देव्यै कमण्डलुः कः ददौ ?